

Første Næstformand (K. M. Klausen):

Denne Sag kan kun behandles i dette Møde med Tingets Samtykke. Hvis ingen Indsigelse gøres, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Sagen sattes til Forhandling.

Handelsministeren (Tyge Rothe):

Det Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 48 af 28. Februar 1916 om Navigationsundervisningen, der her foreligger til første Behandling, efter at det enstemmigt er vedtaget af det andet høje Ting i alt væsentligt i den af Ministeriet udarbejdede Skikkelse, har det dobbelte Formaal at tilvejebringe en mere rationel Skoleordning end den bestaaende og samtidig medføre en betydelig Besparelse i Statens Udgifter til Navigationsundervisningen. Dette Formaal, som er Lovens Hovedindhold, er søgt opnaaet dels ved en Sammenlægning af Skibsførerundervisningen til et begrænset Antal af Skolerne i Forbindelse med Nedlægning af en enkelt Skole, nemlig den i Rønne, dels ved en Samvirken mellem Staten og de paagældende Kommuner, for Københavns Vedkommende dog ikke Kommunen, men „Foreningen til Søfartens Fremme“, saaledes at Kommunerne, henholdsvis denne Forening, stiller de fornødne Skolebygninger med Inventar og andet Tilbehør til fri Afbenyttelse, medens Staten for sit Vedkommende paatager sig Garantien for Skolernes forsvarlige Drift.

Naar dette Spørgsmaal om en Omordning af vore Navigationsskolars Forhold har meldt sig som en bydende Nødvendighed, skyldes det, hvad der ikke vil være det høje Tings Medlemmer ubekendt, den Kendsgerning, at den Ordning, som blev fastslaaet i Loven af 1916, i Aarenes Løb har vist sig ikke at virke tilfredsstillende, idet den har medført stadig og uforholdsmæssigt stigende Udgifter for Staten, for at ikke Skolerne skulde bryde fuldkommen sammen i økonomisk Henseende. Dette Forhold er nærmere belyst i de Lovforslaget ledsagende Bemærkninger, hvorfor jeg skal tillade mig at henvise til disse og indskrænke mig til at sige, at om en Fortsættelse af den bestaaende Ordning kunde der fornuftigtvis slet ikke være Tale, navnlig i en Tid, hvor det maaske mere end nogen Sinde gælder om at sætte Tæring efter Næring. En Fortsættelse af den nuværende Ordning vil i Virkeligheden ogsaa virke ødelæggende for Skolerne selv. De herpaa sigtende Bestemmelser, altsaa Bestemmelserne vedrørende Skoleordningen og de dermed i

Forbindelse staaende Forhold, findes i Lovforslagets Punkt 8, der giver en helt ny Affattelse af den gældende Lovs 5te Afsnit, der har Overskriften: Godkendte Navigationsskoler. I den her foreslaaede § 23 fastsættes, som man vil se, i hvilke Kommuner der kan godkendes Navigationsskoler. Det vil ses, at man har taget Aabenraa med. Det kunde maaske synes noget inkonsekvent, at man her har forøget de godkendte Skolars Antal med en Skole i Aabenraa, for saa vidt som netop en af Skavankerne ved den nuværende Ordning er, at Skolernes Antal er uforholdsmæssigt stort i Forhold til det Antal Elever, der søger Undervisningen. Men paa den anden Side tror jeg ikke, man kan se bort fra de vægtige Grunde, som kunde tale for, at der blev oprettet en Skole i Aabenraa, nemlig dels at der i Aabenraa i lang Tid har været drevet en saadan Skole, dels at der i de sønderjydske Landsdele maa formodes at være saa stor en Sømandsbefolkning, at den kan give det fornødne Kontingent af Elever til en Styrmandsskole i Aabenraa. Derfor har man, som sagt, i Lovforslaget givet Handelsministeren en Beføjelse til at godkende en Navigationsskole i Aabenraa.

Man vil endvidere se, at Skolen i Rønne er udeladt. Denne Skoles Forhold er for saa vidt af Interesse, som det kaster et klart Lys over den økonomisk daarlige Tilstand, hvori Skolerne befinder sig for Tiden trods de store aarlige Ekstratilskud fra Statens Side. Rønne Skole har i Elevantal i 10-Aaret 1911—21 gennemsnitlig haft 8, og naar Kravet om en god Undervisning skal ske Fyldst, maa disse 8 Elever tænkes delt i tre Klasser, nemlig een Klasse i Skibsførerafdelingen og to i Styrmandsafdelingen, idet Begyndere, der kommer lige fra Søen, maa holdes for sig selv for ikke at sinke de viderekomne. Idet nu hver af disse Klasser kræver en fast Lærer foruden et vist Maal af Timelærerundervisning, behøves der neppe nogen yderligere Paavisning af, hvorfor Resultatet af saadanne Skolars Virksomheder maa blive i høj Grad utilfredsstillende i økonomisk Henseende. Noget bedre stiller Forholdet sig for Aalborg-Skolens Vedkommende, hvor Gennemsnittallet for det samme Tidsrum har været 13 Elever. I øvrigt fremgaar det af Paragraffen, som jeg antydede, at Godkendelsen er betinget af, at den paagældende Kommune, henholdsvis den nævnte Forening, stiller vederlagsfrit til Raadighed de til Skolens Drift til enhver Tid fornødne Lokaler med Inventar og Skolemateriel og underkaster sig Handelsministerens Tilsyn.